

Kenttäväki: Kirjoitukseni lehden numerossa 3/2015, sivuilla 11-12.

KUN SUVAITSEVAISUUDESTA TULI SUVAITSEMATTOMUUTTA

Yleisesti ajatellen suvaitsevaisuuden ja suvaitsemattomuuden raja on hyvin häilyvä. Vaikka omat tarpeet ja arvot olisivat puhtaat, niin toisinaan ihmiset pahottelevat mielensä itselleen vieraita ajatuksista. Olen myös itse saanut niskääni syyttöksiä suvaitsemattomuudesta näitä kantoja esille tuodessani.

Oman suvaitsevaisuuteni määrittelmä on melko yksinkertainen. Ihminen voi olla millainen tahtoo ja tehdä mitä tahtoo, kunhan ei ole millään tavalla tekemisellään aiheuttanut pahaa toisille. Oli sitten kyse muista ihmisistä, eläimistä tai luonnon- ja elämän kunnioittamisesta yleisesti. Tätä periaatetta pyrin toteuttamaan myös

omassa elämässäni.

Vaikka on asioita, mitä en suvaitse, uskallaisin silti kutsua itseäni suvaitseväiseksi ihmiseksi. Olen vähästä myös sitä mieltä, että on olemassa asioita, joita vain ei voi hyväksyä. Yksi tällainen asia on rasismi ja siihen liittyvä henkinen tai fyysinen väkivalta. Se yksinkertaisesti on väärin, eikä ansaitse sijaa demokraattisissa elämässämme.

Kehittyvän nuoren ihmisen ajattelu pohautuu usein vanhemmita ja sukulaisilta opittuihin käsitteisiin. Myös muun lähipiirin vaikutuksella on vahva merkitys yksilön ideologisen arvopöytämuokkaukselle. Nuorena koettu

ahdassielinen ilmapiiri tukee omia arvokäsityksiä pitkälle aikuisikään ja vaihtuvan usein se myös periytyy tuleville sukupolville.

Omaa suhtautumistaan asioihin voi olla vaikea ymmärtää ahtaaksi, mikäli suvaitsemattomuus on ollut vaihtuvista ja täysin normaalia piireissä, missä nuoruutensa on viettänyt. Herääminen tällaisesta kuplasta ei ole helppoa.

Kierre on kuitenkin mahdollista katkaista, sillä elämäkokemus ja kohtaamiset eritaustaisten ihmisten kanssa yleensä avaavat itsenäiseen ajatteluun kykenevän ihmisen silmät, ennemmin tai myöhemmin. Myös ystävä on ollut vieras ja tuntematon, ennen kuin häneen on tutustunut.

Yhteiskuntamme ei rakennu ulkopuolisilta suljettujen erillisten yhteisöjen varaan. Ei ole olemassa yhtä oikeaa tai toista väärää. On vain olemassa erilaisia yksilöitä erilaisista lähtökohdista, joita meidän kaikkien tulisi oppia kunnioittamaan samanarvoisina ihmisinä. Yhdessä me muodostamme yhteiskuntamme, missä jokaisella tulee olla yhdenvertainen oikeus olla ja elää yhteisiä sääntöjämme noudattaen.

Näitä asenteita muokatakseni olisi tärkeää pyrkiä tarkastelemaan asioita oman kuorensa ulkopuolelta. Toista ymmärtämään voi oppia vain toisen asemaan asettumalla. Yksilönä me vastaamme itse tekemisistämme, eikä kokonaisia kansakuntia voi tuomita näiden yksittäisten yksilöiden tekosten perusteella – rasismien aatteena voi.

Suvaitsemattomuutta ei tarvitse suvaita, eikä suvaitsemattomuus suvaitsemattomuutta kohtaan tee ihmisestä suvaitsemattontta. Päinvastoin.

Huolellinen perustelu ahtaita asenteita vastaan jopa auttaa suvaitsemattontta suvaitsemaan asioita paremmin.

Juhapekka Lindfors
www.juhapekkalindfors.fi

ROTUOPPI ELÄÄ JA HENGITTÄÄ IDEELLEN

Yviides suomalaisista ajattelee, että on olemassa keskenään erilaisia ihmisrotuja. Useampi kuin joka seitsemäs suomalainen ajattelee mustien afrikkalaisten henkisten kykyjen olevan heikommat kuin länsimaissa elävän valkoisen rodun. Nämä asenteet selviävät Taloustutkimuksen tuoreesta tutkimuksesta. Tutkimuksen tilasi Suomen Kuvalehti.

Ihmisrotujen olemassaolosta on väännetty kättä jo turhan pitkään.

Unesco suositteli käsitteestä luopumista vuonna 1950, mutta vielä 1960-luvun lopussa useissa suomalaisissa kouluissa opetettiin, että eurooppalaiset ovat nerokkaita ja ahkeria, mustat afrikkalaiset puolestaan iloisia, huolettomia ja lapsekkaita. Rotujen ominaispiirteitä ilmaistiin myös kuvin, musta väestö esitettiin usein aseiden kanssa.

Vanhhat asenteet ja ajattelumuodot vaikuttavat yhä, vaikka tiede on pitkälti eri mieltä: erilaisia ihmisrotuja ei ole.

"Kun otetaan Patagonian intiaani, Grönlannin eskimo ja Myllypuron suomalainen ja näitä verrataan keskenään, niin ne ovat erittäin samanlaisia perimältään", totei biologi **Juha Valste**, jonka luento ihmisen evoluutiosta löytyy Youtubesta.

Valste jatkoi: "Samantapainen kuin helsinkiläinen Seuraajan orava ja tukholmalainen Skanserin orava. Näiden dna:ssa on suurempi ero."

Nykykäsityksen mukaan ihminen on perimältään erittäin yhtenäinen laji, sillä me kaikki poikkeamme parista tuhannesta yksilöstä, jotka elivät nykyisen Etiopian alueella noin sata-tuhatta vuotta sitten. Tästä huolimatta rotuopit ja niistä

kumpuava rasismi elävät vahvoina, niillä laitetaan ihmisiä arvostusjärjestykseen. Rotuopit ovat hyödyntäneet mm. natsit ja monet siirtomaavallat.

Sillä missä maahanmuuttajia on eniten, heihin suhtaudutaan jonkin verran myönteisemmin, eli pääkaupunkiseudulla sekä Tampereella ja Turussa. Muualla Suomessa valitsee usein ajatus siitä, että hyvinvoivat länsimaalaiset

tervetulo! Sotia ja vainoja pakenevat, menkää pois.

Erinimeläisyyksistä huolimatta pitäisi hakea yhteistä pohjaa ajatusten vaihdolle. Kriittikkiä ja keskustelua ei pidä tukahduttaa, silti täytyy sanoa selvästi ei rasismille ja väkivalalle.

Maria Vuorma
Lähteenä Suomen Kuvalehti nro 35, 28.8.2015.

KUN SUVAITSEVAISUUDESTA T

Yleisesti ajatellen suvaitsevaisuuden ja suvaitsemattomuuden raja on hyvin häilyvä. Vaikka omat tarkoituksetperät olisivat puhtaat, niin toisinaan ihmiset pahottavat mielensä itselleen vieraista ajatuksista. Olen myös itse saanut niskaan syytöksiä suvaitsemattomuudesta näitä kantoja esille tuodessani.

Oman suvaitsevaisuuteni määritelmä on melko yksinkertainen. Ihminen voi olla millainen tahtoo ja tehdä mitä tahtoo, kunhan ei olemisellaan tai tekemisellään aiheuta pahaa toisille. Oli sitten kyse muista ihmisistä, eläimistä tai luonnon- ja elämän kunnioittamisesta yleisesti. Tätä periaatetta pyrin toteuttamaan myös

omassa elämässäni.

Vaikka on asioita, mitä en suvaitse, uskaltaisin silti kutsua itseäni suvaitsevaiseksi ihmiseksi. Olen vahvasti myös sitä mieltä, että on olemassa asioita, joita vain ei voi hyväksyä.

Yksi tällainen asia on rasismi ja siihen liittyvä henkinen tai fyysinen väkivalta. Se yksinkertaisesti on väärin, eikä ansaitse sijaa demokraattisissa elimissämme.

Kehittyvän nuoren ihmisen ajattelu pohjautuu usein vanhemmilta ja sukulaisilta opittuihin käsitteisiin. Myös muun lähipiirin vaikutuksella on vahva merkitys yksilön ideologisen arvopohjan muokkaukselle. Nuorena koettu

ahdasmaielinen ilmapiiri tukee omia arvokäsityksiä pitkälle aikuisikään ja valittavan usein se myös periytyy tuleville jälkipolville.

Omaa suhtautumistaan asioihin voi olla vaikea ymmärtää ahtaaksi, mikäli suvaitsemattomuus on ollut valtavirtaista ja täysin normaalia piireissä, missä nuoruutensa on viettänyt. Herääminen tällaisesta kuplasta ei ole helppoa.

Kierre on kuitenkin mahdollista katkaista, sillä elämäkokemus ja kohtaamiset eritaustaisten ihmisten kanssa yleensä avaavat itsenäiseen ajatteluun kykenevän ihmisen silmät, ennemmin tai myöhemmin. Myös ystävä on ollut vieras ja tuntematon, ennen kuin häneen on tutustunut.

ROTUOPPI ELÄÄ JA HENGITTÄ

Yli viidennes suomalaisista ajattelee, että on olemassa keskenään erilaisia ihmisrotuja. Useampi kuin joka seitsemäs suomalainen ajattelee mustien afrikkalaisten henkisten kykyjen olevan heikommät kuin länsimaissa elävän valkoisen rodun. Nämä asenteet selviävät Taloustutkimuksen tuoreesta tutkimuksesta. Tutkimuksen tilasi *Suomen Kuvalehti*.

Ihmisrotujen olemassaolosta on väännetty kättä jo turhan pitkään.

Unesco suositteli käsitteestä luopumista vuonna 1950, mutta vielä 1960-luvun lopussa useissa suomalaisissa kouluissa opetettiin, että eurooppalaiset ovat nerokkaita ja ahkeria, mustat afrikkalaiset puolestaan iloisia, huolettomia ja lapsekkaita. Rotujen ominaispiirteitä ilmaistiin myös kuvin, musta väestö esitet-

tiin usein aseiden kanssa.

Vanhat asenteet ja ajattelumallit vaikuttavat yhä, vaikka tiede on pitkälti eri mieltä: erilaisia ihmisrotuja ei ole.

”Kun otetaan Patagonian intiaani, Grönlannin eskimo ja Myllypuron suomalainen ja näitä verrataan keskenään, niin ne ovat erittäin samanlaisia perimältään”, totesi biologi **Juha Valste**, jonka luento *Ihmisen evoluutio* löytyy Youtubesta.

UUTI SUVAITSEMATTOMUUTTA

Yhteiskuntamme ei rakennu ulkopuolisilta suljettujen erillisten yhteisöjen varaan. Ei ole olemassa yhtä oikeaa tai toista väärää. On vain olemassa erilaisia yksilöitä erilaisista lähtökohdista, joita meidän kaikkien tulisi oppia kunnioittamaan samanarvoisina ihmisinä.

Yhdessä me muodostamme yhteiskuntamme, missä jokaisella tulee olla yhdenvertainen oikeus olla ja elää yhteisiä sääntöjämme noudattaen.

Näitä asenteita muokatessa olisi tärkeää pyrkiä tarkastelemaan asioita oman kuorensa ulkopuolelta. Toista ymmärtämään voi oppia vain toisen asemaan asettumalla.

Yksilöinä me vastaamme itse tekemisistämme, eikä kokonaisia kansakuntia voi tuomita näiden yksittäisten yksilöiden tekojen perusteella – rasismien aatteena voi.

Suvaitsemattomuutta ei tarvitse suvaita, eikä suvaitsemattomuus suvaitsemattomuutta kohtaan tee ihmisestä suvaitsemattontaa. Päinvastoin.

Huolellinen perustelu ahtaita asenteita vastaan jopa auttaa suvaitsemattontaa suvaitsemaan asioita paremmin.

Juhapekka Lindfors
www.juhapekkalindfors.fi

VÄ EDELLEEN

Valste jatkoi: ”Samanlainempi kuin helsinkiläinen Seurasaaren orava ja tukholmalainen Skansenin orava. Niiden dna:ssa on suurempi ero.”

Nykykäsityksen mukaan ihminen on perimältään erittäin yhtenäinen laji, sillä me kaikki polveudumme parista tuhannesta yksilöstä, jotka elivät nykyisen Etiopian alueella noin sata vuotta sitten. Tästä huolimatta rotuopit ja niistä

kumpuava rasismi elävät vahvoina, niillä laitetaan ihmisiä arvojärjestykseen. Rotuoppia ovat hyödyntäneet mm. natsit ja monet siirtomaavallat.

Siellä missä maahanmuuttajia on eniten, heihin suhtaudutaan jonkin verran myönteisemmin, eli pääkaupunkiseudulla sekä Tampereella ja Turussa. Muualla Suomessa vallitsee usein ajatus siitä, että hyvinvoivat länsimaalaiset,

tervetuloa! Sotia ja vainoja pakenevat, menkää pois.

Erimielisyyksistä huolimatta pitäisi hakea yhteistä pohjaa ajatusten vaihdolle. Kritiikkiä ja keskustelua ei pidä tukahduttaa, silti täytyy sanoa selvästi ei rasismille ja väkivallalle.

Maria Vuorma
Lähteenä *Suomen Kuvalehti* nro 35, 28.8.2015.

